

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«МЕНЕДЖМЕНТ»

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
(зі змінами та доповненнями)

За спеціальністю

073 Менеджмент

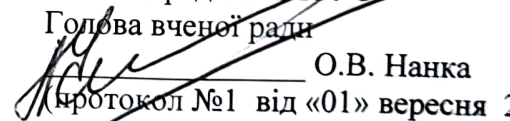
Галузь знань
Кваліфікація

07 Управління та адміністрування
Доктор філософії з галузі знань «Управління та
адміністрування» за спеціальністю «Менеджмент»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ХНТУСГ

Голова вченої ради

О.В. Нанка
(протокол №1 від «01» вересня 2020 р.)

Освітня програма вводиться в дію з
«02» вересня 2020 р.

Харків – 2020

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми
«МЕНЕДЖМЕНТ»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 073 «Менеджмент»

УЗГОДЖЕНО

Перший проректор

_____ М.Л. Лисиченко

Розглянуто на засіданні вченої ради
навчально-наукового інституту
бізнесу і менеджменту
(протокол № 1 від «31» 08 2020 р.)

в.о. Директора ІНІ БМ

_____ О.В. Грідін

Розглянуто на засіданні кафедри
організації виробництва, бізнесу та
менеджменту
(протокол № 1 від «28» 08 2020 р.)

Завідувач кафедри ОБМ

_____ О.О. Красноруцький

РОЗРОБЛЕНО

Гарант освітньої програми – керівник робочої групи

Красноруцький Олексій Олександрович – доктор економічних наук,
професор, завідувач кафедри ОБМ

_____

Члени робочої групи:

Рижикова Наталія Іванівна – доктор економічних наук,
доцент, професор кафедри обліку та аудиту

Власенко Тетяна Анатоліївна – доктор економічних наук,
доцент, доцент кафедри ОБМ

_____

_____

ПЕРЕДМОВА

Гарант освітньої програми

Красноручський Олексій Олександрович – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри ОБМ.

Розроблено робочою групою у складі:

Рижикова Наталія Іванівна – доктор економічних наук, доцент, професор кафедри обліку та аудиту

Власенко Тетяна Анатоліївна – доктор економічних наук, доцент, доцент кафедри ОБМ

П'ята редакція Освітньо-наукової програми третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти «Менеджмент і адміністрування» схвалена науково-методичною радою та затверджена Вченою радою ХНУТСГ.

Вперше в дію освітньо-наукова програма введена з 01.09.2016 року та затверджена Вченою радою Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка від «_28_» квітня 2016 року. Протокол № 8

**1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ «МЕНЕДЖМЕНТ»
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 073 «МЕНЕДЖМЕНТ»**

1 – Загальна інформація	
Повна назва ЗВО та структурного підрозділу	Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка Навчально-науковий інститут бізнесу і менеджменту
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Ступінь – доктор філософії Освітня кваліфікація – доктор філософії з галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 «Менеджмент»
Рівень з НРК Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень <i>FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень</i>
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-наукова програма «Менеджмент» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Тип кваліфікаційної роботи та обсяг освітньої програми	Диплом PhD, 60 кредитів ECTS освітньої складової та 180 кредитів - наукової, термін навчання 4 роки
Передумови	Умови вступу визначаються «Правилами прийому до Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка» Наявність ступеня магістра або рівня спеціаліста(в т.ч. –за іншою спеціальністю)
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До повного завершення періоду навчання або наступного оновлення програми
Інтернет-адреса постійного розміщення освітньої програми	http://khntusg.com.ua/
2- Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованих науковців і науково-педагогічних кадрів у галузі знань управління та адміністрування за спеціальністю менеджмент шляхом формування і розвитку у здобувачів компетентностей, необхідних для оволодіння ними основних знань, вмінь та навичок виконання досліджень з управління підприємствами, організаціями та об'єднаннями, забезпечувати отримання нових наукових результатів, а також підготовку та захист дисертацій	
3. -Цілі освітньої програми	
<ul style="list-style-type: none"> • оволодіння сучасною методологією наукового пошуку; • формування здатності здобувача розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної інноваційної діяльності; • участь у системних наукових дослідженнях, розробці і впровадженні програм інноваційного розвитку на мікро- та макрорівнях; • високий пріоритет при працевлаштуванні в заклади вищої освіти на державну службу та у великі компанії; • публікація результатів дослідження у рейтингових наукових фахових виданнях; • напрацювання соціального капіталу внаслідок партнерської взаємодії з провідними фахівцями та науковцями України та інших країн. 	
4- Характеристика освітньої програми	
Предметна область	Галузь знань – 07 Управління та адміністрування

	Спеціальність – 073 Менеджмент
Опис предметної області	<p>Об'єкти вивчення: процеси управління в соціально-економічних системах різних типів та масштабів.</p> <p>Цілі навчання: підготовка висококваліфікованих науковців і науково-педагогічних кадрів в сфері менеджменту, здатних розв'язувати складні наукові проблемні завдання та питання шляхом проведення досліджень, формулювання, узагальнення та систематизації їх результатів, вдосконалення наявних та створення нових знань.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: концепції, теорії, прикладні дослідження процесів управління в соціально-економічних системах.</p> <p>Методи та методики: загальнонаукові та спеціальні.</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова програма носить дослідницький та прикладний характер
Основний фокус програми	<p>Загальний фокус: Розроблення концептуальних, теоретичних і методологічних основ управління розвитком та функціонуванням соціально-економічних систем мікро- та макрорівня. Розроблення теоретичних і практичних засад побудови раціональних організаційно-економічних механізмів управління та функціонування соціально-економічних систем. Розроблення та застосування інструментів інтеграції прогресивних управлінських рішень, способів та прийомів впливу на об'єкти управління в системи менеджменту підприємств та організацій. Розроблення методології і методів розробки та удосконалення систем управління підприємствами, визначення їх елементного та компонентного складу. Розроблення концептуальних, теоретичних і методологічних основ застосування управлінських заходів, спрямованих на підвищення ефективності та конкурентоспроможності підприємств та їх продукції, стабілізації економічного розвитку.</p> <p>Спеціальний фокус: Дослідження закономірностей і розроблення наукових засад, методів і підходів щодо: - обґрунтування концептуальних засад побудови та функціонування механізмів підвищення економічної ефективності діяльності сільськогосподарських товаровиробників різних масштабів, форм та галузевих напрямів; - управління потенціалом аграрних підприємств; - управління інтеграційними процесами в агропромисловому виробництві; - інтеграції систем діагностики, моніторингу та контролінгу в менеджмент підприємств - стратегічне, тактичне, оперативне планування діяльності, змін та розвитку підприємств, організацій та інституціональних утворень.</p>
Особливості програми	<p>Освітня складова програми. Програма реалізується у невеликих групах дослідників за спеціалізацією – управління підприємствами, управління національним господарством.</p> <p>Програма передбачає 45 кредити ЄКТС для обов'язкових навчальних дисциплін, 15 кредитів ЄКТС вибіркової дисципліни. Чотири кредити займає педагогічна практика.</p>

	<p>Наукова складова програми. Наукова частина освітньо-наукової програми передбачає здійснення власних наукових досліджень аспіранта під керівництвом одного або двох наукових керівників з відповідним оформлення одержаних результатів у вигляді дисертації. Обсяг цієї складової оформляється окремо у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта, є складовою частиною навчального плану та складає 180 кредитів ЕКТС.</p> <p>Особливістю наукової частини освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії зі спеціальності 073 Менеджмент є те, що окремі частини власних наукових досліджень аспіранти зможуть виконувати під час практичних занять з дисциплін професійної підготовки</p>
Академічні права випускників	Продовження навчання на науковому рівні (доктор наук)
5 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Працевлаштування випускників	<p>Дослідницька та викладацька діяльність у сфері управління та адміністрування. Адміністративна та управлінська діяльність. Викладацька та дослідницька діяльність в закладах вищої освіти та наукових установах</p> <p>Посади згідно класифікатора професій України. Асистент (2310.2), доцент (2310.1), професор (2310.1), директор (керівник) малого промислового підприємства (фірми) (1312), директор (начальник) організації (дослідної, конструкторської, проектної) (1210.1), директор (начальник) професійного навчально-виховного закладу (професійно-технічного училища, професійного училища і т. ін.) (1210.1), директор (начальник, інший керівник) підприємства (1210.1), директор (ректор, начальник) вищого навчального закладу (технікуму, коледжу, інституту, академії, університету і т. ін.) (1210.1), директор курсів підвищення кваліфікації (1210.1), директор науково-дослідного інституту (1210.1), директор центру підвищення кваліфікації (1229.4), завідувач (начальник) відділу (науково-дослідного, конструкторського, проектного та ін.) (1237.2), завідувач відділення у коледжі (1229.4), завідувач лабораторії (науково-дослідної, підготовки виробництва) (1237.2), молодший науковий співробітник (2213.1), науковий співробітник (менеджмент) (2145.1).</p> <p>Місце працевлаштування. Наукові та навчальні заклади Міністерства освіти і науки України, вищі навчальні заклади економічного та управлінського, а також, науково-дослідні інститути (станції, лабораторії), обласні управління освіти і науки, управління агропромислового розвитку, підприємства.</p>
Подальше навчання	Можливість підвищення кваліфікації, отримання наукового ступеня доктора наук.
6 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Студентсько-центроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, навчання через лекції <i>проблемного характеру, семінарські заняття, індивідуальну та самостійну роботу</i> .</p> <p>Підхід до викладання та навчання передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - впровадження активних методів навчання, що забезпечують особистісно-зорієнтований підхід і розвиток мислення у аспірантів

	<p>(здобувачів);</p> <ul style="list-style-type: none"> - тісну співпрацю аспірантів (здобувачів) зі своїми науковими керівниками; - підтримку та консультування аспірантів (здобувачів) з боку науково-педагогічних та наукових працівників університету і галузевих науково-дослідних інститутів, у тому числі забезпечуючи доступ до актуальної інформації; - залучення до консультування аспірантів (здобувачів) визнаних фахівців-практиків; - інформаційну підтримку щодо участі аспірантів (здобувачів) у конкурсах на одержання наукових стипендій, премій, грантів (у тому числі у міжнародних); - надання можливості аспірантам (здобувачам) приймати участь у підготовці наукових проектів на конкурси Міністерства освіти і науки України та інших країн; <p>безпосередню участь у виконанні бюджетних та ініціативних науково-дослідних робіт</p>
<p>Оцінювання</p>	<p>Освітня частина програми. Система оцінювання знань за дисциплінами освітньо-наукової програми складається з поточного та підсумкового контролю.</p> <p>Поточний контроль знань аспірантів проводиться в усній формі (опитування за результатами опрацьованого матеріалу).</p> <p>Підсумковий контроль знань у вигляді екзамену/заліку проводиться у письмовій формі, з подальшою усною співбесідою.</p> <p>У межах дисциплін, які забезпечують професійну підготовку, позитивні оцінки з поточного і підсумкового контролю можуть виставлятися автоматично, якщо аспірантом підготовлені та опубліковані наукові статті у збірниках, які входять до фахових видань та/або видань, які включені до міжнародних наукометричних баз. Кількість статей та їх тематика узгоджується з науковим керівником.</p> <p>Наукова частина програми. Оцінювання наукової діяльності аспірантів (здобувачів) здійснюється на основі кількісних та якісних показників, що характеризують підготовку наукових публікацій, участь у конференціях, підготовку окремих частин дисертації відповідно до затвердженого індивідуального плану наукової роботи аспіранта (здобувача). Звіти аспірантів (здобувачів), за результатами виконання індивідуального плану, щорічно затверджуються на засіданні кафедр та вченій раді інституту (факультету) з рекомендацією продовження (або припинення) навчання в аспірантурі.</p> <p>Освітня частина програми. Підсумковий контроль успішності навчання аспіранта (здобувача) проводиться у формі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - екзамен – за результатами вивчення таких обов’язкових дисциплін освітньої програми, як філософія та іноземна мова за професійним спрямуванням, а також комплексний фаховий екзамен за результатами вивчення дисциплін професійної підготовки; - залік – за результатами вивчення всіх інших дисциплін, що передбачені навчальним планом. <p>Наукова частина програми. Кінцевим результатом навчання аспіранта (здобувача) є належним чином оформлений, за</p>

	результатами наукових досліджень, рукопис дисертації, її публічний захист та присудження йому наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 073 – Менеджмент
6 – Програмні компетентності	
Інтегральні компетентності	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері менеджменту, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики; здійснювати педагогічну діяльність у вищій освіті
Загальні компетентності	<p>ЗК 1 Здатність працювати з різними джерелами інформації, аналізувати та синтезувати її, виявляти не вирішені раніше завдання (проблеми) або їх частини, формулювати наукові гіпотези та проводити наукові дослідження і здійснювати професійну діяльність державною мовою.</p> <p>ЗК 2 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, філософського тлумачення, обґрунтування та економічного доведення отриманих результатів та розуміння сутності досліджуваних соціально-економічних явищ, обґрунтування, постановки та моделювання задач.</p> <p>ЗК 3. Здатність використовувати іноземну мову для представлення наукових результатів в усній та письмовій формах, для розуміння іншомовних наукових та професійних текстів для спілкування в іншомовному науковому і професійному середовищах</p> <p>ЗК 4. Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.</p> <p>ЗК 5. Здатність бути критичним та самокритичним. Критично сприймати та аналізувати чужі думки й ідеї, шукати власні шляхи вирішення проблеми, рецензувати наукові публікації, здійснювати критичний аналіз власних матеріалів</p> <p>ЗК 6. Здатність генерувати нові науково-теоретичні та практично спрямовані ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 7. Здатність у прийнятті обґрунтованих рішень та навички у розробці та реалізації наукових проектів та програм в управлінні розвитком суб'єктів економічних відносин та здійснювати їх реалізацію.</p> <p>ЗК 8. Здатність до педагогічної діяльності щодо організації та здійснення освітнього процесу, навчання, виховання, розвитку і професійної підготовки студентів до певного виду професійно-орієнтованої діяльності.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	<p>СК 1. Здатність до ретроспективного аналізу наукового доробку у напрямі дослідження проблем менеджменту соціально-економічних систем, оцінки та синтезу нових та комплексних ідей з питань менеджменту на високому фаховому рівні, що створюють нові знання, з використанням прогресивних методів наукового пошуку.</p> <p>СК 2. Здатність використовувати новітні інформаційні технології та інструменти, прогресивні програмні продукти, можливості глобальної мережі Інтернет у процесі продукування нових знань, отримання науково-практичних результатів у галузі менеджменту та у викладацькій практиці</p> <p>СК 3. Здатність планування та управління процесом здійснення ґрунтовного наукового дисертаційного дослідження з дотриманням</p>

	<p>етики наукового пошуку та академічної доброчесності.</p> <p>СК 4. Здатність у проведенні критичного аналізу різних інформаційних джерел, авторських методик, конкретних освітніх, наукових та професійних текстів у галузі менеджменту, управління та адміністрування, економіки</p> <p>СК 5. Здатність у виявленні, постановці та вирішенні наукових задач та проблем у галузі управління та адміністрування, управління розвитком, обґрунтування архітектури механізмів управління та функціонування соціально-економічних систем.</p> <p>СК 6. Здатність створювати нові знання через оригінальні дослідження, якість яких може бути визнана на національному та міжнародному рівнях з використанням академічної української мови у професійній діяльності.</p> <p>СК 7. Здатність до публічної презентації результатів наукового дослідження фундаментального або прикладного спрямування з проблем менеджменту; здатність до спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою в галузі наукової та/або професійної діяльності з метою обговорення дискусійних питань та результатів досліджень.</p> <p>СК 8. Здатність брати участь у критичному діалозі, у наукових дискусіях на міжнародному рівні, відстоювати свою власну позицію.</p> <p>СК 9. Здатність до підприємництва та прояву ініціативи щодо впровадження у виробництво результатів дисертаційного дослідження.</p>
--	--

7 – Результати навчання за програмою

<p>ПР 01. Знання іноземної мови. Вміння та навички спілкування в іншомовному науковому і професійному середовищах, вміння працювати спільно з дослідниками з інших країн, знання та розуміння мовленнєвих кліше для монологічного і діалогічного спілкування. Вміння та навички використовувати її для представлення наукових результатів в усній та письмовій формах, розуміння іншомовних наукових та професійних текстів.</p> <p>ПР 02 Знання та розуміння змісту та функцій науки як соціального інституту; загальних закономірностей розвитку науки, структури та рівнів наукового пізнання; динаміки науково-технічного розвитку в широкому соціокультурному контексті; специфіки об'єкту і предмету соціально-гуманітарного пізнання; філософсько-методологічних програм та принципів; «людиновимірних» аспектів науки як соціального та когнітивного феномену.</p> <p>ПР 03 Знання та розуміння теорії та методології системного аналізу, знання та розуміння етапів реалізації системного підходу при дослідженні процесів та явищ у соціально-економічних системах,</p> <p>ПР 04 Знання принципів організації наукової праці. Здатність дотримуватись професійної етики, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.</p> <p>ПР 05 Знання основних теоретичних понять у галузі інформаційних технологій, математичних методів моделювання. Знання методик та алгоритмів обробки великих масивів даних за допомогою інформаційних технологій. Навички використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, застосовувати інформаційні технології для обробки та аналізу результатів експериментальних досліджень та їх представлення.</p> <p>ПР 06. Знання методів наукових досліджень, навички використовувати їх на рівні доктора філософії. Навички працювати з різними джерелами, вишукувати, обробляти, аналізувати та систематизувати отриману інформацію. Розуміння наукових статей у сфері обраної спеціальності. Вміння та навички працювати з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних, а також наукометричними платформами, такими як Web of</p>
--

Science, Scopus та ін. Навики відслідковувати найновіші досягнення та знаходити наукові джерела, які мають відношення до сфери наукових інтересів аспіранта (здобувача). виявляти протиріччя і не вирішенні раніше проблеми або їх частини, формулювати робочі гіпотези.

ПР 07 Навички організовувати творчу діяльність та процес проведення наукових досліджень. Навички оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. Спроможність створювати нові знання через оригінальні дослідження, якість яких може бути визнана на національному та міжнародному рівнях. Навички організовувати самоперевірку відповідності матеріалів дисертаційного дослідження встановленими вимогам.

ПР 08. Здатність формулювати концептуальні підходи та цілісне бачення системи сучасного менеджменту. Навички критично сприймати та аналізувати чужі думки й ідеї, шукати власні шляхи вирішення проблеми, здійснювати критичний аналіз власних матеріалів. Спроможність генерувати власні ідеї та приймати обґрунтовані рішення в сфері управління. Спроможність розробляти та реалізовувати наукові проекти і програми в галузі управління та адміністрування в соціально-економічних системах різних масштабів та рівнів.

ПР 09. Знання структури вищої освіти в Україні, вміння використовувати законодавче та нормативно-правове забезпечення вищої освіти. Знання специфіки науково-педагогічної діяльності викладача вищої школи. Спроможність використовувати сучасні засоби і технології організації на здійснення освітнього процесу. Знання та вміння використовувати різноманітні аспекти виховної роботи зі студентами та інноваційні методи навчання. Навички організовувати творчу діяльність, роботу над науковими статтями та доповідями. Вміння та навички виконувати належні, оригінальні і придатні для опублікування дослідження у галузі управління та адміністрування.

ПР 10. Спроможність здійснювати ретроспективний аналіз наукового доробку у напрямі дослідження менеджменту, виявляти та вирішувати наукові завдання у галузі управління. Знання генезису розвитку наукової думки у галузі управління та адміністрування, навиків здійснення основних функцій і методів управління; методів проектування організаційної структури; навиків застосування основних управлінських технологій; проводити експериментальні дослідження об'єктів управління. Спроможність використовувати статистичні методи аналізу для встановлення структурно-динамічних тенденцій та закономірностей в галузі управління та адміністрування. Навички проводити критичний аналіз різних інформаційних джерел, конкретних освітніх, наукових та професійних текстів у галузі управління та адміністрування, соціальних та поведінкових наук.

ПР 11. Знання та розуміння існуючих методів аналізу тенденцій та закономірностей розвитку макро- та мікроекономічних процесів; переваг застосування економіко-математичного моделювання для прийняття зважених управлінських рішень; правил формування первинного інформаційного простору наукового дослідження. Здатність прогнозувати економічні процеси, представлені динамічними рядами; апроксимації взаємозв'язаних економічних процесів; моделювати сукупності економічних об'єктів

ПР 12. Спроможність до підготовки та публікації наукових статей (кількість яких передбачена відповідними нормативно-правовими актами), монографій, науково-методичних рекомендацій, тез доповідей та інших форм презентацій отриманих результатів наукових досліджень державною та іноземною мовою. Знання змісту і порядку розрахунку основних кількісних наукометричних показників ефективності наукової діяльності Спроможність у виконанні бюджетних, госпдоговірних та ініціативних науково-дослідних робіт (тем) та написання пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності. Спроможність виступати з доповідями на конференціях, семінарах, форумах. Спроможність впроваджувати результати досліджень у виробництво та навчальний процес. Спроможність до підготовки і публічного захисту дисертації на засіданні спеціалізованої вченої ради.

Кадрове забезпечення	<p>Реалізація програми забезпечується кадрами високої кваліфікації з науковими ступенями та вченими званнями, які мають великий досвід навчально-методичної та науково-дослідної роботи та відповідають кваліфікації відповідно до спеціальності згідно кадрових вимог щодо забезпечення провадження освітньої діяльності для відповідного рівня вищої освіти, затверджених Постановою КМУ від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності».</p> <p>Гарант освітньо-наукової програми: д.е.н., проф. Красноручський О.О. – завідувач кафедри організації виробництва, бізнесу та менеджменту, має власну наукову школу</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Програма має забезпечення, необхідне для виконання навчальних планів, відповідно до технологічних вимог щодо матеріально-технічного забезпечення відповідного рівня вищої освіти, затверджених Постановою КМУ від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності»</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Відповідно до технологічних вимог щодо навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності для відповідного рівня вищої освіти, затверджених Постановою КМУ від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності»:</p> <p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p> <ul style="list-style-type: none"> – офіційний сайт ХНТУСГ: http://khntusg.com.ua; – необмежений доступ до мережі Інтернет; – наукова бібліотека ХНТУСГ, читальні зали; – віртуальне навчальне середовище Moodle; – доступ до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою; – навчальні і робочі плани; – графіки навчального процесу; – навчально-методичні комплекси дисциплін; – навчальні та робочі програми дисциплін; – дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи здобувачів; – програми практик; – методичні вказівки щодо виконання курсових робіт, дипломних робіт; – критерії оцінювання рівня підготовки
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>На загальних підставах в межах України</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>На основі двосторонніх договорів між ХНТУСГ та зарубіжними закладами вищої освіти</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	<p>Навчання на загальних підставах за умови успішного завершення підготовки до вступу та володіння українською мовою на достатньому рівні не нижче B1.</p>

2. Перелік компонент освітньо-наукової програми «Менеджмент»

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проєкти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
ОСВІТНЯ СКЛАДОВА			
Обов'язкові компоненти ОНП			
<i>Цикл загальної підготовки</i>			
ОКЗ 1	Філософія	4	Екзамен
ОКЗ 2	Іноземна мова за професійним спрямуванням	6	Екзамен
ОКЗ 3	Педагогіка вищої школи	3	Екзамен
ОКЗ 4	Академічна доброчесність та етика наукового пошуку	3	Екзамен
ОКЗ 5	Українська мова наукового спілкування	3	Диф. залік
ОКЗ 6	Методологія та організація наукової діяльності	6	Диф. залік
<i>Цикл професійної підготовки</i>			
ОКПП 1	Математичні методи, моделі та інформаційні технології у наукових дослідженнях з менеджменту	4	Екзамен
ОКПП 2	Теорія управління	5	Екзамен
ОКПП 3	Управління розвитком соціально-економічних систем	7	Екзамен
Практика			
ОКПП 4	Педагогічна практика	4	Диф. залік
Обсяг обов'язкових компонент, кредити(%)		45 (75 %)	
Вибіркові компоненти ОНП*			
ВК 1	Вибіркова навчальна дисципліна	3,0	Диф. залік
ВК 2	Вибіркова навчальна дисципліна	3,0	Диф. залік
ВК 3	Вибіркова навчальна дисципліна	3,0	Диф. залік
ВК 4	Вибіркова навчальна дисципліна	3,0	Диф. залік
ВК 5	Вибіркова навчальна дисципліна	3,0	Диф. залік
Загальний обсяг вибірових компонент, кредити(%)		15 (25 %)	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ СКЛАДОВОЇ ОНП		60	
НАУКОВА СКЛАДОВА			
Підготовка кваліфікаційної роботи (дисертації)		180	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАУКОВОЇ СКЛАДОВОЇ ОНП		180	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОНП		240	

* У навчальних планах підготовки фахівців III рівня обсяг дисциплін за вибором здобувача відповідає межах 25-50% кредитів ECTS від загального обсягу ОНП та вивчаються починаючи з другого семестру навчання.

Перелік навчальних дисциплін представлений в каталозі вибірових дисциплін за відповідним рівнем на офіційному сайті університету.

Здобувачі мають право вільно обирати навчальну дисципліну в межах запропонованого переліку.

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ «МЕНЕДЖМЕНТИ»

ОСВІТНЯ ЧАСТИНА ОНП

Цикл загальної підготовки

ОКЗ 1 Філософія

ОКЗ 3 Педагогіка вищої школи

ОКЗ 5 Українська мова наукового спілкування

ОКЗ 2 Іноземна мова за професійним спрямуванням

ОКЗ 4 Академічна доброчесність та етика наукового пошуку

ОКЗ 6 Методологія та організація наукової діяльності

Цикл професійної підготовки

ОКПП 1. Математичні методи, моделі та інформаційні

ОКПП 2. Теорія управління

ОКПП 3. Управління розвитком соціально-економічних систем

Навчальні дисципліни за вибором здобувача

Педагогічна практика

НАУКОВА ЧАСТИНА ОНП

Виконання складових індивідуального плану аспіранта з підготовки дисертаційної роботи на здобуття ступеня доктора філософії

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-наукової програми «Менеджмент» спеціальності 073 «Менеджмент» проводиться на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації за спеціальністю та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня доктора філософії з присвоєнням кваліфікації: Доктор філософії зі спеціальності «Менеджмент». Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється спеціалізованою вченою радою, постійно діючою або утвореною для проведення разового захисту, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Здобувач ступеня доктора філософії має право на вибір спеціалізованої вченої ради. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану
Вимоги до заключної кваліфікаційної роботи (за наявності)	Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників). Процедура перевірки на наявність академічного плагіату та оприлюднення рукопису відбувається згідно вимог чинного законодавства

4. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Принципи забезпечення якості освіти:

- відповідність європейським і національним стандартам якості вищої освіти;
- системний підхід, який передбачає управління якістю на всіх рівнях освітнього процесу;
- процесний підхід до управління;
- здійснення моніторингу якості;
- постійне підвищення якості;
- залучення здобувачів вищої освіти, роботодавців та інших зацікавлених сторін до процесу забезпечення якості;
- публічність інформації на всіх етапах забезпечення якості.

Процедури забезпечення якості освіти є:

- удосконалення планування освітньої діяльності;
- затвердження, моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм;
- підвищення якості підготовки здобувачів вищої освіти;
- покращення кадрового потенціалу університету;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;
- розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про діяльність університету;

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-наукової програми «Менеджмент» спеціальності 073 «Менеджмент» проводиться на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації за спеціальністю та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня доктора філософії з присвоєнням кваліфікації: Доктор філософії зі спеціальності «Менеджмент». Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється спеціалізованою вченою радою, постійно діючою або утвореною для проведення разового захисту, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Здобувач ступеня доктора філософії має право на вибір спеціалізованої вченої ради. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану
Вимоги до заключної кваліфікаційної роботи (за наявності)	Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників). Процедура перевірки на наявність академічного плагіату та оприлюднення рукопису відбувається згідно вимог чинного законодавства

4. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Принципи забезпечення якості освіти:

- відповідність європейським і національним стандартам якості вищої освіти;
- системний підхід, який передбачає управління якістю на всіх рівнях освітнього процесу;
- процесний підхід до управління;
- здійснення моніторингу якості;
- постійне підвищення якості;
- залучення здобувачів вищої освіти, роботодавців та інших зацікавлених сторін до процесу забезпечення якості;
- публічність інформації на всіх етапах забезпечення якості.

Процедури забезпечення якості освіти є:

- удосконалення планування освітньої діяльності;
- затвердження, моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм;
- підвищення якості підготовки здобувачів вищої освіти;
- покращення кадрового потенціалу університету;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;
- розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про діяльність університету;

- створення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях учасників освітнього процесу;
- інші процедури і заходи.

Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм

1. Механізм розробки та затвердження освітніх програм регулюється «Положенням про розроблення, затвердження, моніторинг, перегляд та закриття освітніх програм».
2. Перегляд освітніх програм відбувається за результатами їхнього моніторингу.
3. Критерії, за якими відбувається перегляд освітніх програм, формулюються як у результаті зворотного зв'язку із науково-педагогічними працівниками, здобувачами вищої освіти, випускниками і роботодавцями, так і внаслідок прогнозування розвитку галузі та потреб суспільства.
4. Відповідальні за впровадження та виконання освітніх програм: випускова кафедра, науково-методична та вчена ради ННІ, навчальний відділ, вчена рада університету.

Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти

1. Оцінювання якості знань здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про проведення поточного та семестрового контролю навчання студентів».
2. Критерії оцінювання є обов'язковою складовою навчальної програми дисципліни. На початку семестру науково-педагогічний працівник, який викладає теоретичну частину дисципліни, повинен ознайомити студентів зі змістом, структурою, формою екзаменаційної (залікової) роботи та прикладами завдань попередніх років, а також із системою і критеріями її оцінювання.
3. Для врахування думки студентів щодо якості та об'єктивності системи оцінювання проводяться щорічні анонімні опитування (анкетування) студентів і випускників, а також моніторинг оцінювання ступеня задоволення здобувачів вищої освіти.
4. Результати оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти обговорюються на засіданні вченої ради та оприлюднюються на офіційному вебсайті університету.
5. Відповідальні за впровадження та виконання: дирекція, навчальний відділ, студентська рада, науково-методична рада, центр менеджменту якості університету.

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників регулюється Положенням про підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників, аспірантів і співробітників структурних підрозділів університету та здійснюється на договірній основі у відповідності до діючої нормативної бази та базується на принципах:

- обов'язковості та періодичності проходження підвищення кваліфікації;
- прозорості процедур організації стажування та підвищення кваліфікації;
- моніторингу відповідності змісту програм підвищення кваліфікації задачам професійного діяльності;
- впровадження результатів підвищення кваліфікації чи стажування в наукову та педагогічну діяльність.

Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу

Заклад вищої освіти забезпечує освітній процес необхідними та доступними для здобувачів вищої освіти ресурсами (кадровими, методичними, матеріальними, інформаційними та ін.) При плануванні, розподілі та наданні навчальних ресурсів і забезпеченні підтримки здобувачів вищої освіти враховуються потреби наявного

студентського контингенту відповідно до форм навчання. Внутрішнє забезпечення якості освіти гарантує, що всі необхідні ресурси відповідають цілям навчання, є загальнодоступними, а студенти поінформовані про їх наявність та можуть їх використовувати у навчанні.

Для самостійної роботи студентів запроваджено електронний ресурс Moodle, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін. Забезпеченість навчально-методичними матеріалами електронного ресурсу Moodle для кожної навчальної дисципліни становить понад 70%, що відповідає встановленим нормативам.

Наявність інформаційних систем для Ефективного управління освітнім процесом

Ефективному управлінню якістю освітньої діяльності в університеті сприяє автоматизована система управління, яка забезпечує: єдиний механізм у роботі з документами, унеможливує їх дублювання, допомагає ефективно здійснювати їх пошук, володіючи мінімальною інформацією про них, надає можливість паралельного виконання операцій, що дозволяє скоротити час руху документів і підвищити оперативність їх виконання.

Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації

Достовірна, об'єктивна, актуальна та легкодоступна інформація про навчальний процес за спеціальністю 073 Менеджмент публікується на офіційному вебсайті ХНТУСГ, включаючи освітні програми з висвітленням критеріїв відбору на навчання, запланованих результатів навчання за цими програмами, кваліфікації, а також зміст освітніх компонентів.

Запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти

Система забезпечення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу в ХНТУСГ, базується на моральних нормах, правилах етичної поведінки та принципах академічної доброчесності:

- сприяння становленню та розвитку партнерських відносин між учасниками освітнього процесу;
- сприяння формуванню та поширенню позитивного іміджу університету;
- збереження та примноження традицій університету, підвищення його престижу власними досягненнями;
- виявлення толерантності та поваги до релігії, культури, звичаїв та традицій учасників освітнього процесу всіх національностей;
- допомоги учасникам освітнього процесу, що опинились в складних життєвих обставинах та ін.
- забезпечення дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу досягається шляхом функціонування ефективною системою запобігання та виявлення академічного плагіату.

Перевірка наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних робіт на наявність академічного плагіату має на меті запобігання поширенню плагіату в письмових роботах, розвитку навичок коректної роботи із джерелами інформації; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань, активізації самостійності і індивідуальності при створенні авторського твору та відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування.

Учасники освітнього процесу несуть адміністративну та дисциплінарну відповідальність за не доброчесну поведінку.

5. Матриці відповідності

Таблиця 1

Матриця відповідності визначених ОНП компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Відповідальність і автономія
Перелік компетентностей	ЗН1 Концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності	УМ1 спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переорієнтації вже існуючих знань і професійної практики	К1 вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкого науковою спільнотою, суспільством в цілому	АВ1 демонстрація значної авторитетності, інноваційності, високий ступінь самостійності, академічна та професійна добросовісність, послідовна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності.
		УМ2 започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної добросовісності		
		УМ3 критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей	К2 використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях	АВ2 здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення
Загальні компетентності				
ЗК01		УМ1 УМ3		
ЗК02		УМ2 УМ3		
ЗК03	ЗН1		К1 К2	
ЗК04				АВ2
ЗК05		УМ3	К1	
ЗК06	ЗН1			АВ1
ЗК07	ЗН1	УМ2		АВ1

	<p>(кількість яких передбачена відповідними нормативно-правовими актами), монографій, науково-методичних рекомендацій, тез доповідей та інших форм презентацій отриманих результатів наукових досліджень державною та іноземною мовою.. Знання змісту і порядку розрахунку основних кількісних наукометричних показників ефективності наукової діяльності. Спроможність у виконанні бюджетних, госпдоговорних та ініціативних науково-дослідних робіт (тем) та написання пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності. Спроможність виступати з доповідями на конференціях, семінарах, форумах. Спроможність впроваджувати результати досліджень у виробництво та навчальний процес. Спроможність до підготовки і публічного захисту дисертації на засіданні спеціалізованої вченої ради.</p>	
--	--	--

Таблиця 4

**Матриця забезпечення результатів навчання за програмою (РН)
обов'язковими компонентами освітньої програми**

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	ПН 1	ПН 2	ПН 3	ПН 4	ПН 5	ПН 6	ПН 7	ПН 8	ПН 9	ПН 10	ПН 11	ПН 12
ОКЗ 1	Філософія		+										
ОКЗ 2	Іноземна мова за професійним спрямуванням	+											
ОКЗ 3	Педагогіка вищої школи									+			+
ОКЗ 4	Академічна доброчесність та етика наукового пошуку				+								
ОКЗ 5	Українська мова наукового спілкування									+			+
ОКЗ 6	Методологія та організація наукової діяльності						+	+					+
ОКПП 1	Математичні методи, моделі та інформаційні технології у наукових дослідженнях з менеджменту			+		+						+	
ОКПП 2	Теорія управління												
ОКПП 3	Економіка та управління розвитком соціально-економічних систем								+				
ОКПП 4	Педагогічна практика												

Ректор

О.В. Нанка

Гарант освітньої програми, д.е.н., професор,
завідувач кафедри організації виробництва,
бізнесу та менеджменту

О.О. Красноруцький

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-наукову програму «Менеджмент»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 073 Менеджмент
галузі знань 07 Управління та адміністрування

Основним фактором економічного зростання та ефективності виробництва на підприємстві в сучасних умовах господарювання є наявність людських ресурсів, спроможних професійно вирішувати поставлені перед ними виробничі завдання. Від професійного рівня працівників залежать темпи розвитку й зростання обсягів виробництва, можливості збільшення внутрішнього валового продукту, стійке економічне зростання та визначення цілей діяльності підприємства на найближчу та віддалену перспективу.

Рецензована освітньо-наукова програма «Менеджмент» розроблена на основі проведених консультацій із науковцями, представниками органів влади та місцевого самоврядування, представниками бізнес-середовища, потенційними стейкхолдерами, які наголошують на необхідність достатньої кількості висококваліфікованих фахівців у галузі знань управління та адміністрування за спеціальністю менеджмент.

Освітньо-наукова програма «Менеджмент» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти загальних та фахових компетенцій, які формуються у здобувачів під час опанування ними представлених у профілі нормативних та вибіркових навчальних дисциплін. Здобувачі мають право вільно обирати навчальну дисципліну в межах запропонованого переліку вибіркових навчальних дисциплін.

Визначені програмою фахові компетентності та результати навчання засвідчують високий рівень професійної підготовки випускників, забезпечують достатньо широке поле їх професійної діяльності та високу конкурентоспроможність на ринку праці. Ефективність освітнього процесу забезпечується його логічною побудовою, чітко продуманою та збалансованою структурою програми, раціональним поєднанням теоретичного навчання і практичної підготовки.

Навчальний план підготовки освітньо-наукової програми повністю відповідає структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії зі спеціальності 073 «Менеджмент».

У якості рекомендації бажано доповнити перелік вибіркових дисциплін вивченням тематики, пов'язаної з темами дисертаційних досліджень аспірантів. В самій ОНП додати посилання на каталог вибіркових дисциплін для швидшого пошуку.

У цілому освітньо-наукова програма «Менеджмент» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 073 Менеджмент галузі знань 07 Управління та адміністрування відповідає вимогам до такого типу документів, має комплексний та цільовий підхід для підготовки кваліфікованого фахівця, який володіє навиками та компетенцією, необхідними для подальшої професійної діяльності, і може бути рекомендована до подальшого використання в навчальному процесі Харківського національного технічного університету імені Петра Василенка.

Рецензент:

**Директор ННЦ «Інститут аграрної економіки»
доктор економічних наук, професор,
академік НААН**

